

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **9 Şubat 2026**

Sayı: **16857**

40317

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 06.02.2026

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ili Bozova ilçesinde tarımsal üretim yapan çiftçiler; sulama birlikleri tarafından uygulanan yüksek sulama ücretleri, birlikler arasında farklı fiyat ve tahsilat uygulamaları, hatalı sulama sınıflandırmaları ve ürün bazlı kota politikaları nedeniyle ağır bir ekonomik baskı altına alınmış durumdadır.

Aynı kuruma bağlı sulama birlikleri tarafından farklı fiyat tarifeleri ve farklı tahsilat tarihleri uygulanması, eşitlik ilkesine ve tarımsal planlama esaslarına açıkça aykırıdır. Özellikle Atatürk Barajı Sulama Birliği'ne bağlı Kepirce, Yaslıca, Yaylak, Dutluca ve Hacılar mahalleleri cazibe sulama kapsamında yer almasına rağmen, mevzuatta öngörülen yüzde elli indirim uygulanmaksızın tam sulama bedeli tahsil edilmesi, çiftçilerin doğrudan zarara uğratıldığı yönünde ciddi iddialara neden olmaktadır.

Mısır üretiminde ise birinci ürün ve ikinci ürün ayrımı yapılmaksızın 4.600 TL sulama bedeli alınması, özellikle ikinci ürün eken çiftçiler açısından üretimi sürdürülemez hâle getirmiştir. Düşük verim ve artan maliyetlere rağmen aynı bedelin tahsil edilmesi, çiftçiye üretimden vazgeçmeye zorlayan bir uygulamaya dönüşmüştür.

Öte yandan Bozova ilçesinde geçmiş yıllarda ülke şeker üretimine önemli katkı sunmuş olan şeker pancarı üreticilerinin pancar kotalarının düşürüldüğü, bazı çiftçilerin başka bölgelere yönlendirildiği veya fiilen üretim dışına itildiği ifade edilmektedir. Kontrollü üretim gerekçesiyle arazisini şeker pancarı ekimine hazırlayan ancak kota verilmediği için üretim yapamayan çok sayıda çiftçinin ciddi zarara uğradığı, bu zararın ise herhangi bir telafi mekanizmasıyla karşılanmadığı belirtilmektedir.

Bu uygulamalar; Anayasa'nın 45'inci maddesinde yer alan çiftçinin korunması ilkesine, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğine ve gıda güvenliği hedeflerine açıkça aykırıdır. Bakanlığın planlama, denetim ve eşit uygulama sorumluluğunu gereği gibi yerine getirip getirmediğinin açıklığa kavuşturulması zorunlu hâle gelmiştir.

Bu bağlamda;

1. Bozova ilçesinde pompaj sulama sistemi kullanan sulama birlikleri tarafından farklı fiyat tarifeleri ve farklı tahsilat tarihleri uygulanmasının gerekçesi nedir? Aynı kuruma bağlı sulama birliklerinde tek fiyat ve tek tahsilat dönemi uygulanmasına yönelik Bakanlığınızca bugüne kadar neden bir düzenleme yapılmamıştır?
2. Atatürk Barajı Sulama Birliği'ne bağlı Kepirce, Yaslıca, Yaylak, Dutluca ve Hacılar mahalleleri cazibe sulama kapsamında yer almasına rağmen, neden yüzde elli indirim uygulanmadan tam sulama bedeli tahsil edilmiştir? Bu mahallelerde çiftçilerden fazladan tahsil edilen bedellerin iadesi veya mahsuplaşması yapılacak mıdır?

3. Mısır üretiminde birinci ürün ve ikinci ürün ayrımı yapılmaksızın 4.600 TL sulama bedeli alınmasının hangi teknik, ekonomik veya bilimsel gerekçeye dayandığı açıklanacak mıdır? İkinci ürün eken çiftçilerin uğradığı zarar dikkate alınarak bu bedelin düşürülmesine veya kademeli bir ücretlendirme yapılmasına yönelik bir çalışma bulunmakta mıdır?
4. Bozova ilçesinde şeker pancarı üreten çiftçilere verilen pancar kotalarının son yıllarda düşürülmesinin gerekçesi nedir? Geçmiş yıllarda yüksek üretim kapasitesiyle ülke şeker ihtiyacına katkı sunan Bozova çiftçileri bakımından pancar kotasının yeniden artırılması yönünde bir değerlendirme yapılmakta mıdır?
5. Kontrollü üretim uygulaması kapsamında arazisini şeker pancarı ekimine hazırladığı hâlde kota verilmediği için üretim yapamayan ve maddi zarara uğrayan çiftçiler için herhangi bir zarar telafi mekanizması, destek veya tazmin modeli öngörülmekte midir? Öngörülüyorsa, bu mağduriyetin bugüne kadar neden giderilmediği izah edilecek midir?
6. Sulama ücretleri ve kota uygulamaları nedeniyle Bozova ilçesinde üretimden vazgeçen veya ekim alanını daraltan çiftçi sayısı kaçtır? Bu durumun bölgesel tarımsal üretim ve gıda arzı üzerindeki etkileri Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?
7. Bakanlığınızın denetim ve gözetim sorumluluğuna rağmen ortaya çıkan bu tablo karşısında, ilgili sulama birlikleri ve yetkili idareler hakkında bugüne kadar neden etkili bir idari işlem tesis edilmemiştir? Bu durumun açık bir denetim ve idari sorumluluk zafiyeti oluşturup oluşturmadığı Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir?